

י"ג בניסן התש"פ
07 באפריל 2020
חש. 2020-5194

לכבוד:
ח"כ עודד פורר - יו"ר ועדת הכספים הזמנית של הכנסת

הנדון: אישור בדבר העמדת ערבות מדינה לקרן סיוע יעודית לעסקים גדולים בשל התפשטות נגיף הקורונה

1. ביום 27 בינואר 2020 חתם שר הבריאות, בתוקף סמכותו לפי סעיף 20(1) לפקודת בריאות העם, 1940 על הודעה על מחלה מידבקת מסוכנת לפי פקודת בריאות העם, 1940, במסגרתה הכריז על נגיף הקורונה Novel Coronavirus (2019-NCoV) כמחלה מידבקת מסוכנת וציין כי קיימת בעטיה סכנה חמורה לבריאות הציבור.
2. ממועד הודעת שר הבריאות ועד היום, מתמודדת מדינת ישראל עם התפשטות הנגיף. ביום 24 במרץ 2020 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את הקמתה של קרן הלוואות יעודית לעסקים קטנים ובינוניים עם מחזור מכירות של עד 400 מיליון ₪, וזאת במטרה להרחיב את זמינות האשראי לאותם עסקים, כך שיוכלו להתמודד עם צרכי ההון החוזר וצרכי התזרים השוטפים הנובעים מקשיים שהעסק חווה לאור התפרצות הנגיף.
3. במצב הדברים, וככל שמעמיק זמן ההתמודדות הנדרש עם קשיי התזרים, עולה הצורך לתת מענה גם ליכולת השרידות וסיכויי ההתאוששות העתידיים של החברות הגדולות במשק. נושא זה מקבל משנה תוקף גם כשבוחנים את היכולת של העסקים הקטנים והבינוניים במשק, שפעילותם נשענת, בין היתר, על הפעילות של החברות הגדולות, לשקם את פעילותם בהמשך. משכך, נבקש להקים קרן הלוואות יעודית בערבות מדינה בהיקף של שישה מיליארד ₪, לסיוע לעסקים גדולים בעלי מחזור מכירות של 200 מיליון ₪ ומעלה, שנקלעו לקשיי תזרים כתוצאה מהמגבלות שהוטלו על ידי הממשלה (להלן - "הקרן" או "הקרן היעודית"). בדרך זו, תאפשר המדינה לתת מענה יעודי לאוכלוסיית העסקים הגדולים, שמאפייניה וצרכי האשראי שלה שונים מאלה של העסקים המקבלים את הסיוע במסגרת קרן הסיוע היעודית שהוקמה לעסקים קטנים ובינוניים. על פניו, בהסתכלות על שתי הקרנות ישנה חפיפה של העסקים עם מחזור של 200-400 מיליון ₪. אולם, כעת מוצע סכום הלוואה גבוה יותר מזה שנקבע בקרן היעודית לעסקים קטנים ובינוניים, שבה מוגבל סכום ההלוואה המקסימלי לסכום של 20 מיליון ₪, כך שהעסק יוכל לבחור לפנות לאחת הקרנות בהתאם לצרכיו. בנוסף, מההיכרות עם המערכת הבנקאית, ישנה הבחנה בטיפול באשראי לעסקים קטנים ובינוניים שנעשה בנפרד מהטיפול שנעשה בחטיבה העסקית שמטפלת בעסקים גדולים יותר, שבהם עוסקת הקרן היעודית, כך שהגדרת העסקים בקרן היעודית באופן שהוצג, תקל גם את מתן המענה לאותם עסקים מצד הבנקים.

4. סעיף 1 לחוק ערבויות מטעם המדינה, התשי"ח-1958 (להלן – "החוק"), קובע כי שר האוצר רשאי לערוך בשם מדינת ישראל למלווה, לערבות למלווה, לעסק ייצוא או לכל התחייבות כספית אחרת, אם לדעת שר האוצר יש בערבות זו לסייע לפיתוחו או לעידודו של ענף משק בעל חשיבות כלכלית או לסייע לכל תכלית אחרת שיש בה ענין לכלל. סעיף 2 לחוק קובע כי ערבות זו טעונה אישור של ועדת הכספים של הכנסת, וכי תוקף אישור שנתנה הוועדה יהיה עד שנתיים, אלא אם קבעה הוועדה כי תוקפו יהיה לתקופה קצרה יותר. סעיף 3(ב) לחוק קובע כי סכום הערבויות התקפות לא יעלה, בכל עת, על עשרה אחוזים מסכום תקציב המדינה לאותה שנת כספים, למעט תקציב הפיתוח.
5. יצוין כי סך ערבויות המדינה התקפות, יחד עם הגדלת מסגרת הערבות אשר האישור עבורה נדרש כעת, לא עולה על מסגרת הערבות המותרת לפי סעיף 3(ב) לחוק.
6. לאור האמור, אבקש את אישור ועדת הכספים להקצאת מנת ערבות מדינה להעמדת הלוואות במסגרת הקרן הייעודית בסך של 720 מיליון ש"ח.

בברכה,

 משה כחלוץ
 שר האוצר

העתק:
 מר רוני חזקיהו – החשב הכללי, משרד האוצר
 עו"ד אסי מסינג – היועץ המשפטי, משרד האוצר